

Vážená sekční vědecká rado, vážený pane proděkane,

především díky Vámi přidělené finanční podpoře mohlo zdárně proběhnout Letní biologické soustředění středoškoláků **“NASAVRKY 99“ (12.- 25.7.1999)**. Chtěli bychom Vám tímto za poskytnutou podporu poděkovat a seznámit Vás s průběhem a výsledkem celé akce.

Z rozpočtu biologické sekce nám bylo poskytnuto 40 000 Kč na zajištění odborného programu (z čehož jsme vyčerpali 21 270,95 Kč). Pěti studentům, kteří zajišťovali odborný program, byla udělena mimořádná stipendia proděkana k úhradě pobytu a cestovného (dvěma ve výši 3000 a třem ve výši 1500 Kč). Dvěma vědeckým pracovníkům fakulty byly uhrazeny cestovní výlohy. Přístroje a další vybavení zapůjčily katedry genetiky a mikrobiologie, fyziologie rostlin, zoologie a botaniky.

Soustředění proběhlo letos již podruhé, tentokrát v **Nasavrkách u Chrudimi**. Stejně jako loni **se konalo společně pod jednou střechou se soustředěním matematicko-fyzikálním, které zajišťuje kolektiv MFF UK pod vedením doc. RNDr. Leoše Dvořáka, CSc.** Část programu byla společná, studenti MFF UK zajišťovali odpolední a večerní mimoodborný program i pro účastníky biologického soustředění. Spolupráce se nám opět velmi osvědčila a rádi bychom v ní pokračovali.

Organizační záležitosti, tj. rozesílání přihlášek, výběr účastníků, vybírání účastnických poplatků a přípravu soustředění aj. **zajišťovali studenti Jan Mourek** (katedra zoologie), **Hana Kosová** (FF UK), **Martin Mokrejš** (kat. genetiky a mikrobiologie), **Jindra Fišerová** (kat. zoologie), a **Ondřej Koukol** (kat. botaniky), kteří založili k tomuto účelu **občanské sdružení Arachne**, které je řádně registrováno u MV ČR.

RNDr. Blanka Zikánová byla garantem akce za PřF UK a provedla vyúčtování využití finanční podpory.

Biologického soustředění se zúčastnilo **25 studentů čtyřletých i víceletých gymnázií**, ve věku **od 13 do 18 let**. Přihlásilo se zhruba dvakrát více zájemců, než jsme mohli přijmout. Informace o soustředění jsme zasílali na gymnázia po celé republice, krátké oznámení laskavě uveřejnil časopis Vesmír. Účastníky jsme vybírali z předběžně přihlášených zájemců na základě vyplněných dotazníků, kterými jsme zjišťovali jejich zájem o biologii. Podařilo se nám vybrat skupinu kvalitních studentů, s hlubším zájmem o obor.

Objekt **Soukromého středního odborného učiliště včelařského Nasavrky**, kde se soustředění konalo, poskytoval dobré zázemí pro výuku včetně běžného vybavení učeben, např. zpětných projektorů. Cena ubytování a stravy byla přiměřená kvalitě.

Velmi vstřícně se k naší akci postavila **správa CHKO Železné hory**, která nám umožnila návštěvu chráněných území, kroužkování ptáků a sběr biologických objektů a uspořádala pro nás besedu.

Odborný program byl obvykle **5 hodin denně**, tj. 3,5 hodiny dopoledne a 1,5 hodiny odpoledne. Večer mohli zájemci pracovat samostatně v laboratoři (pod dozorem lektora) nebo navštívit další přednášku. Tuto možnost řada z nich využívala.

Program byl sestaven z přednášek, praktických cvičení a exkurzí, které mozaikovitě pokrývaly dost široké spektrum oborů.

K velmi atraktivním patřilo zejména praktikum z mikrobiologie a imunologie (především pro studenty vyšších ročníků), kroužkování ptáků, určování lebek savců pomocí klíče, hydrobiologie v terénu, pozorování planktonních řas a sinic a přednáška o současném systému ochrany přírody ČR.

Při přednáškách z obecné a molekulární genetiky, různých oborů fyziologických a imunologie naráželi lektoři na to, že se studenti s těmito obory setkávají obvykle až ve třetím a čtvrtém ročníku, navíc v různé kvalitě. Některým tedy chyběly základní znalosti, jiní měli znalosti velmi dobré, často získané samostudiem a měli o tyto obory velký zájem.

Vycházky zaměřené na mechorosty, lišejníky a houby přijímali studenti "s nedůvěrou", protože většina objektů nemá ustálená česká jména, určovací znaky jsou často mikroskopické a je těžké druhy na první pohled rozlišit. Několik studentů se však pro tento obor doslova nadchlo.

Zvláštní bod programu představovala samostatná **práce na "GRANTECH"**. Účastníci si na začátku vybrali z nabídnutých témat výzkumné úkoly, rozdělili se do skupinek po dvou až čtyřech, sepsali a představili svůj projekt. Během soustředění dostali čas na vypracování, mnoho z nich se "výzkumu" pilně věnovalo ve volném čase. Své výsledky prezentovali na závěrečné "konferenci" a odevzdali je i ve formě protokolu. Výhledově připravujeme sborník, protože odevzdané protokoly mají poměrně vysokou úroveň.

Nabyté znalosti si mohli účastníci ověřit v **závěrečném testu**. Vítězové byli odměněni kvalitními knihami, které darovalo nakladatelství Vesmír (darovalo též volné výtisky čas. Vesmír a trojí roční předplatné), firma Levné knihy KMa a Zdravotnická literatura Miroslav Wimmer.

Významnou součástí soustředění byl **mimoodborný program**, který představoval nejen relaxaci, ale i rozvoj dalších stránek osobnosti studentů. Vedoucí mimoodborného programu byli z větší části studenti MFF UK, případně jiní spolupracovníci, kteří měli na tuto akci s MFF uzavřenu pracovní smlouvu.

Tuto akci považujeme za velmi úspěšnou a chtěli bychom ji v příštím roce zopakovat. **Za zcela zásadní považujeme to, že účastníkům byla umožněna práce s kvalitní optikou a zajímavým biologickým materiálem. Vyzkoušeli si pracovní techniky, se kterými se na gymnáziu nemají možnost setkat .** Pokud se někteří v budoucnu budou hlásit na naši fakultu, budou mít jistě lepší představu o biologii jako vědní disciplíně, než jakou mohou získat na gymnáziu.

Závěrem bychom Vám rádi ještě jednou poděkovali za podporu, kterou jste našemu soustředění laskavě poskytli.

Za kolektiv lektorů a vedoucích

Jan Mourek

Schválila: Blanka Zikánová

V Praze 29.9.1999